

LÀM SAO ĐỂ XÂY DỰNG CHÁNH TRI CHÁNH KIẾN TRONG TU HỌC

Tập 3

Pháp sư Thành Đức chủ giảng

Ngày 9 tháng 5 năm 2019

Xin chào cả nhà, chúc cả nhà buổi sáng cát tường, A Di Đà Phật!

Mấy tiết học này chúng ta cùng nhau trao đổi về những quan niệm và tâm thái khi học tập, bởi vì những quan niệm và những tâm thái này lúc nào cũng đang chỉ đạo cho phương hướng tu học và tri kiến tu học của chúng ta. Nếu quan niệm, tâm thái không đúng, những pháp dược này có thể cứu người, cũng có thể làm sao? Hại người, nguyên văn thì nói là giết người. Vì thế chúng ta tu học điều quan trọng đầu tiên là chánh tri kiến, nhất định phải có tri kiến đúng đắn mới có thể chỉ đạo chúng ta không bị làm lạc khi đi trên con đường Bồ đề. Thành Đức sẽ trích một vài kinh điển và một vài lời giáo huấn của sư trưởng chúng ta, có thể nhớ đến điều gì thì sẽ cúng dường cho mọi người điều đó, cũng rất là có hạn, rất có thể những quan niệm và tâm thái mà mọi người thể hội được còn nhiều hơn và còn quan trọng hơn Thành Đức thể hội nữa. Vậy nếu như mọi người có những thể ngộ đó thì làm phiền phản hồi cho Thành Đức một chút, như vậy khi Thành Đức giảng những tiết học này thì chiều sâu và bề rộng mới có thể tốt hơn và được nâng cao hơn nữa.

Thứ nhất, sư trưởng chúng ta khi giảng kinh thường nói rằng “*Tùy thuận giáo huấn của thánh hiền Phật Bồ tát, không tùy thuận phiền não tập khí của mình*”, đây là trọng điểm thứ nhất. Sư trưởng cũng thường nhấn mạnh, trước khi chúng A la hán thì không được tùy tiện tin vào suy nghĩ của mình. Trong “*Nhân duyên 10 năm theo học kinh giáo với ân sư – Thầy Tuyết Lư*” sư trưởng cũng có nói rằng, khi đó thầy Lý Bình Nam có mời ân sư tham gia lớp nội điển, tức là lớp giảng kinh, ân sư nói rằng ngài ấy chỉ là học kinh chứ không dám giảng kinh. Có không? Bởi vì ngài có kể lại công án gì? Chuyện chuyển ngữ sai một chữ liền đọa 500 kiếp làm thân chồn hoang. Xin hỏi mọi người, có phải giảng kinh không? Không giảng? Không giảng thì phải làm gì? Đúng rồi, không giảng, không giảng thì thành tựu được sao?

Và tất nhiên khi chúng ta tu học thì phải có một tâm thái rất quan trọng đó là “*Lìa tướng ngôn thuyết*”, phải không? Được, ngôn thuyết này rất là đáng sợ phải không? Nói sai 1 chữ, chỉ sai 1 chữ mà thôi, quả báo là gì? 500 kiếp làm súc

sanh, 500 kiếp làm thân chồn hoang, nghe câu này thấy rất đáng sợ. Nhưng nhìn từ một góc độ khác, nếu phạm lỗi làm này cũng tức là đã nghiêm trọng lắm rồi mới phạm phải. Tại sao? *“Lìa kinh một chữ tức đồng với ma thuyết”*, họ đã không y theo kinh giáo của Đức Phật mà giảng nữa rồi. Vậy xin hỏi mọi người, khi chúng ta không y theo kinh giáo của Đức Phật để giảng giải đạo lý thì đó là tâm thái gì? Mình còn lợi hại hơn Đức Phật nữa. Cho nên lúc này sư phụ có nói, trước khi chứng A la hán thì không được tùy tiện tin theo suy nghĩ của mình. Bởi vì A la hán đã đạt đến giác rồi, các ngài đã chánh giác, tư duy của các ngài sẽ không sai lầm. Hơn nữa sư phụ rất từ bi, ngài thấy rõ được căn tánh của chúng sanh chúng ta đời này, đã cho chúng ta rất nhiều pháp được quan trọng.

Ví dụ sư phụ có nói, 8 chữ của Khổng Lão Phu Tử mà ngài khâm phục nhất, tại sao sư phụ lại từ trong “Luận Ngữ” chọn ra 8 chữ này? Đó là đang hộ trì cho hết thầy chúng sanh sau này, bởi vì chúng ta đã bước vào thời kỳ mạt pháp, thậm chí lão pháp sư đã có thể hệ sau cùng truyền thừa văn hóa Trung Hoa rồi. Tuổi tác chúng ta tính ra thì thuộc hàng gì của sư phụ? Hàng cháu rồi. Bây giờ ở đây có rất nhiều huynh trưởng khoảng tầm 20 tuổi, đó là gì? Đã là hàng chất rồi, đã nhỏ hơn chúng ta một thế hệ. Hai ba thế hệ này là hai ba thế hệ không có căn cơ, hơn nữa mỗi thế hệ đều thế nào? Tiếp tục đi xuống, tất nhiên cũng đã đi lên rồi, đã thăng lại và đi lên, bởi vì có thể mấy năm nay đã xuất hiện thai giáo và đã bắt đầu học rồi.

Theo thông tin đáng tin cậy được tiết lộ, tôi được biết là có em chỉ 14 tuổi, em được thai giáo và cầu nguyện mà có, cha mẹ em đều rất dụng tâm và tự mình nuôi dạy em. Vậy thì chúng ta phân tích chuyện này, vạn pháp do nhân duyên sanh ra, chúng ta sống trong một thời đại như thế này, nhưng mọi người đừng có vừa nghe như vậy *“Hồi xưa mình cũng không được thai giáo”*, rồi lại chán nản. “Bài văn Khuyên phát tâm Bồ Đề” có một đoạn dạy rằng *“Vật dĩ căn thiểu nhi tự bỉ vô phận”* (Đừng vì căn cơ cạn cợt mà tự khinh không có phận), phải không? *“Căn thiểu nhi nhật thâm”* (Rễ cạn ngày càng sâu). Cho nên nếu như căn cơ chúng ta không tốt, kinh điển luôn rất viên dung, *“Nhân nhất năng chi kỉ bách chi, nhân thập năng chi kỉ thiên chi”* (Người ta cố gắng một, thì mình phải cố gắng một trăm; người ta cố gắng mười, thì mình phải cố gắng một ngàn), vì thế Phật pháp là viên dung nhất. Do vậy hễ chúng ta có phiền não tức là tư duy chúng ta có phân biệt chấp trước, không y theo kinh Phật, nếu không thì lúc nào cũng đều có thể lý đắc tâm an, luôn an trú trong kinh điển. Căn cơ chúng ta không được tốt lắm, “Trung Dung” có nói với chúng ta *“Nhân nhất năng chi kỉ bách chi, nhân thập năng chi kỉ thiên chi”* (Người ta cố gắng một, thì mình phải cố gắng một

trăm; người ta cố gắng mười, thì mình phải cố gắng một ngàn).

Cho nên thế nào là viên mãn? Trong “Liễu Phàm Tứ Huán” có phải đã nói đến thế nào là voi, thế nào là đầy không? Có một người nữ đi đến chùa, rất thành khẩn, cô đã cúng dường bao nhiêu tiền? 2 xu. Sau đó được vào cung hưởng phú quý, rồi mới đem cúng ngàn lượng vàng, phải không? Quý vị xem, 2 xu là đầy, ngàn vàng lại voi, vì thế tận tâm tận lực cúng dường chính là viên mãn. Bây giờ chúng ta rất khó khăn, nhưng làm được việc khó làm thì đó là chân thật cúng dường. Do đó Phật pháp bất luận chúng ta ở trong nhân duyên như thế nào cũng đều có thể đạt được viên mãn, như vậy mới là diệu pháp.

Vì vậy chúng ta có thể dùng những kinh giáo này “*dĩ lý chiết tình*”, dùng những giáo lý này để điều phục những phiền não, phân biệt, chấp trước của chúng ta, như vậy lúc nào tâm cũng an ổn, lúc nào cũng có thể “*Ngày ngày là ngày tốt, thời thời là thời tốt, người người là người tốt, việc việc là việc tốt*”. Bốn câu này đọc xong mọi người có cảm thấy rất khó nuốt trôi không? Chúng ta lại thảo luận một chút, tức là nếu như quý vị cảm thấy gặp phải một việc gì đó, thật sự là không đúng với 4 câu này, thì hãy viết việc đó ra đây, sau đó chúng ta sẽ cùng thảo luận, được không? Nếu không, chúng ta chưa hóa giải được những việc này thì chắc chắn chúng sẽ có chướng ngại tâm thanh tịnh của chúng ta không? Có đấy. Những người gặt đầu rất nhiệt tình có lẽ là đã chướng ngại lâu lắm rồi, vậy thì phải mau mau “*Tâm hữu nghi, tùy trát kí*” (Trong lòng có nghi vấn, phải nhanh tay chép lại), mọi người phải “*Như thiết như thạch, như trác như ma*” (Như cắt sừng bò, như giữa ngà voi, như đẻo ngọc đẹp, như mài đá quý).

Hôm qua vẫn còn người đặt câu hỏi, hôm qua có thương lượng với mọi người một chút chưa, tức là những vấn đề này trong khóa học của chúng ta thì sẽ tùy duyên mà dẫn dắt chúng ra để thảo luận? Có chứ. Nhưng trên thực tế có một việc càng tốt hơn, tức là khi quý vị nghe chia sẻ trong những buổi học này thì “*À, mình biết rồi*”. Đó không phải là người khác cho quý vị đáp án mà là do chính quý vị tự lãnh ngộ được. Mọi người có kinh nghiệm này không? Quý vị đi hỏi người ta 1 vấn đề gì đó, người ta rất cố gắng trả lời cho quý vị, quý vị thì cứ “*Ờ ờ ờ*”, nghe thì đều rất có lý, nhưng cảm thấy hình như nghe xong trong tâm vẫn thấy mắc kẹt ở đâu đó, sẽ khác với việc quý vị tự mình hiểu ra.

Vậy những câu hỏi đưa lên đây đều có thể công khai họ tên chứ? Được phải không? Nếu như câu hỏi mà quý vị đưa lên không thể công khai ra được thì xin hãy chú thích ở phía sau là “*Không thể công khai*”, việc này cũng dễ thương lượng. Quý vị không thể nào nói là không muốn công khai tức là trong tâm vẫn

còn gì đó, không phải như vậy, mà bởi vì có những việc có thể sẽ dính dáng đến gia đình hoặc là người khác, lúc này cũng không được công khai. Mọi người giao tiếp với nhau, những chuyện thế thái nhân tình đều phải nhạy cảm. Quý vị xem tục ngữ chúng ta thường nói “*Việc xấu trong nhà không truyền ra ngoài*”, rất có lý. Quý vị nói ra những chuyện không hay trong nhà mình, đến lúc đó truyền đến tai chồng quý vị thì biết làm sao? Quý vị vừa mới nói mẹ chồng mình thì truyền đến tai mẹ chồng, vậy là xong luôn, gây ra mâu thuẫn thì rắc rối rồi. Cho nên khởi tâm động niệm, nhất ngôn nhất hành đều phải suy nghĩ xem có gây ra vấn đề không tốt hay không.

Chúng ta vừa mới nói đến, sư trưởng đã nhìn thấy được căn cơ của chúng ta, ngài đặc biệt chỉ ra rằng ngài khâm phục nhất là 8 chữ của Khổng Lão Phu Tử “*Thuật nhi bất tác*”, “*thuật nhi bất tác*” thì có phạm phải lỗi “*chuyển ngữ sai 1 chữ*” không? Không, bởi vì Phật Phật đạo đồng. Khổng Tử cũng đã biểu diễn cho chúng ta xem “*Tổ thuật Nghiêu Thuấn, hiến chương Văn Võ*” (Noi gương vua Nghiêu vua Thuấn, bắt chước [vua Văn vua Võ](#)). Mọi người đọc “Hiếu Kinh” rồi, có khi nào bỗng nhiên nói là “*À, mình biết rồi*” không? Quý vị xem trong “Hiếu Kinh” Khổng Tử đã thể hiện rất trọn vẹn câu “*Thuật nhi bất tác*”, có phải không? “*Tại thượng bất kiêu, cao nhi bất nguy; chế tiết cẩn độ, mẫn nhi bất dật*” (Thân ở địa vị cao nhưng không ngạo mạn, thì dù địa vị cao cũng không bị lật đổ, tiết kiệm và tuân thủ pháp luật, giàu mà không kiêu xa). Nói xong, đã luận thuật một đoạn: “*“Thi” vân: Chiến chiến cǎng cǎng, như lâm thâm uyên, như lý bạc băng*” (Kinh Thi nói: Lúc nào cũng phải cảnh giác lo sợ, như đang đi bên cạnh vực thẳm, lại giống như đang đi trên băng mỏng). “*Ái thân giả, bất cảm ác ư nhân; kính thân giả, bất cảm mạn ư nhân; ái kính tận ư sự thân*” (Thật sự yêu thương cha mẹ của mình, cũng sẽ không dám chán ghét cha mẹ của người; thật sự tôn kính cha mẹ của mình, cũng sẽ không dám khinh mạn cha mẹ của người; hết lòng hết dạ kính yêu phụng dưỡng cha mẹ), cứ nói tiếp như vậy “*“Phủ Hình” vân: Nhất nhân hữu khánh, triệu dân lại chi*” (Phủ Hình nói: Một người có đức, muôn dân được nhờ). Quý vị xem tất cả mọi sự diễn bày đều quay về với kinh điển. Mọi người có quan sát thấy không, lão pháp sư giảng kinh có phải như vậy không? Đúng vậy, giảng một đoạn, tôi thấy giải thích rất là hay. Bỗng nhiên sư phụ nói “*Cho nên trong “Kinh Hoa Nghiêm” có nói: Duy tâm sở hiện, duy thức sở biến*”, lý sự đều viên dung, đều là “*thuật nhi bất tác*”.

Tại sao phải giải thích? Bởi vì thời đại không giống nhau, quý vị phải giải thích cho đến những tình cảnh trong cuộc sống, công việc, đối nhân xử thế của thời đại này, như vậy mới khế cơ. Cho nên tại sao mỗi một thời đại đều phải có

tổ sư chú giải kinh điển? Các ngài đều chú giải cho khế cơ với thời đại đó. Vì thế tại sao sư trưởng chúng ta có pháp duyên tốt như thế? Ngài giảng kinh không chỉ khế lý mà còn khế cơ nữa. Do vậy là đệ tử của sư trưởng, lãnh hội tâm pháp của ngài thì khi nói chuyện với người nhà quý vị thì họ sẽ rất thích nghe, phải không? Khi chia sẻ với người khác thì họ sẽ nói “*Anh thường đến nhé, thường đến chỗ chúng tôi uống trà, tôi pha Đại Hồng Bào cho anh uống*”. Phải không? Quý vị không biết Đại Hồng Bào sao? Đến Phúc Kiến nhé, đó là một loại nham trà rất ngon, quý vị đều buông bỏ hết rồi, tôi thì biết, cho nên rất là hổ thẹn, những thứ trên thế gian này đều không được lưu luyến. Vậy nên chúng ta theo học với sư phụ thì phải học được tâm pháp của ngài, đây cũng là một điều rất quan trọng khi học tập, “*Mộ hiền đương mộ kì tâm*” (Yêu mến người hiền tài là yêu mến tâm họ).

“*Thuật nhi bất tác*”, không ngạo mạn, như vậy rất lợi hại! Sư trưởng cũng nói rằng trọng tâm của tâm tham là tình chấp. Quý vị nói mình đâu có tham. Xin hỏi mọi người, quý vị có ghét thứ gì không? Có ghét người hay sự vật nào không? Có nhé. Nói mọi người nghe, thích là tình chấp, ghét cũng là tình chấp. Thích là lưu luyến Ta bà, ghét cũng là lưu luyến Ta bà. Đây là điều do lão cư sĩ Hoàng Niệm Tổ khai thị, bởi vì thích và ghét đều là tình kiến của con người, đều là tình chấp đang khởi tác dụng. Đoạn này có thú vị không? Những điều mà tâm quý vị vẫn chưa buông bỏ được, đều là lưu luyến Ta bà. Trong tâm vẫn còn những chuyện gì không xả bỏ được, hễ nghĩ đến là trong tâm thấy rất buồn phiền hoặc là trong tâm thấy rất vấn vương, đó đều là chưa buông bỏ được, đều là lưu luyến Ta bà.

Cho nên có lúc giữa các đồng tu chúng ta thường hay nói là sanh tử mình cũng buông bỏ cả rồi. Có lúc cũng nói là, người bạn đó của mình sanh tử cũng đã buông bỏ cả rồi. Lúc đó Thành Đức nghe xong thì thấy hơi sợ. Sanh tử buông bỏ cả rồi, dễ dàng vậy sao? Sanh tử buông bỏ rồi tức là không lưu luyến nữa, có phải không? Nhưng vẫn còn thích và ghét thì sao nói là buông bỏ sanh tử được rồi chứ? Cho nên có lúc, trước khi chúng ta la hán thì không được dễ dàng tin theo suy nghĩ của mình, điều này rất quan trọng.

Không cần nói đến chúng ta nữa, quý vị xem Tử Cống có lợi hại không? Lợi hại chứ, nhưng quý vị xem có 1 hôm Tử Cống nói “*Ngã bất dục nhân chi gia chư ngã dã, ngô diệc dục vô gia chư nhân*” (Ta không muốn để người khác đổ cái xấu cho ta, ta cũng không muốn đem việc không tốt đổ cho người khác). Câu nói này của ông thật ra chính là “*Kỉ sở bất dục, vật thí u nhân*” (Điều gì mình không muốn, thì đừng làm cho người khác), tôi là “*kỉ sở bất dục, vật thí u nhân*”

(Điều gì mình không muốn, thì đừng làm cho người khác). Khổng Tử trả lời thế nào? *“Tử Cống, người vẫn làm chưa được, không phải cảnh giới của người”*. Bởi vì trong suy nghĩ của chúng ta luôn cảm thấy mình rất lợi hại, như vậy sẽ xuất hiện một điểm chấp trước, vậy là sẽ không thành thật, tự mình cảm thấy rất tốt, đó là tâm kiêu mạn rất vi tế đang khởi lên. Cho nên *“Liễu Phàm Tứ Huân”* có 1 câu đặc biệt quan trọng *“Phải từ chỗ ẩn sâu trong tâm âm thầm gột rửa”*. Quý vị xem, đó chỉ mới một chút thôi. Hình như hôm trước cô giáo Lý có nói, trước đây quần áo của họ bị rách một lỗ nhỏ thì phải mau mau làm gì? Vá lại. Mân Nam chúng tôi có một câu nói trong dân gian *“Lỗ nhỏ không khâu, lỗ to sẽ rất khổ”*, nghe cũng gieo vắn phải không? Cho nên mọi người muốn nghiên cứu văn tự học thì phải học tiếng Mân Nam, bởi vì tiếng Mân Nam có lẽ là tiếng phổ thông của thời nhà Đường, do vậy Mân Nam có lẽ là người Trung nguyên chính thống, gọi là người Hà Lạc, sau đó bị đánh đuổi xuống vùng dưới, Ngũ Hồ loạn Hoa, chạy nạn về vùng phía dưới, vì vậy người Mân Nam gọi Hoàng Hà Lạc Hà là người Hà Lạc. Vậy nên những kinh điển có gieo vắn thì đọc bằng tiếng Mân Nam đều được *“Nhân chi sơ, tánh bản thiện, tánh tương cận, tập tương viễn. Cầu bất giáo, tánh nữ thiên, giáo chi đạo, quý dĩ chuyên”* (Người ta lúc đầu vốn có cái tính tốt lành. Tính ấy gần giống nhau nhưng do thói tục mà khác nhau. Nếu không dạy thì cái tính ấy thay đổi. Cách giáo dục là lấy chuyên làm trọng). Bây giờ tôi không có vốn ca hát, đọc vài câu còn được, nếu hát thì bây giờ trung khí không đủ. Phải tự biết rõ mình, đó cũng là một tâm thái tu học rất quan trọng, phải tự biết rõ mình mới được.

Chúng ta lại quay trở về, quay trở về. Đoạn nói về Tử Cống cũng đã nhắc nhở người đời sau chúng ta, ông cũng là người rất có ngộ tánh, nhưng có lúc nếu không có sự nhắc nhở của thầy thì có lẽ ông cũng sẽ rơi vào, như lão cư sĩ Hạ của chúng ta có nói, thế nào là thật thà? Có tư hào phạm tình thánh giải, thánh giải tức là *“Ôi chao, chỗ ngộ này của mình lợi hại lắm”*, hoặc là *“Có phải mình đã khai ngộ rồi không?”*, thậm chí tôi còn gặp một người phụ trách trong cơ quan, lúc đó chúng tôi gặp nhau, anh ấy chưa nói chuyện gì khác với tôi mà đã đem một tập album hình ra trước, vừa đem ra liền nói *“Anh xem khi chúng tôi mở lớp học, đây là khóa nào đó, vừa mở lớp học thì trời phóng quang; đây là khóa nào đó, anh xem có tướng lành thế nào thế nào đó”*. Tôi ngồi đó, vâng vâng, phải hằng thuận chúng sanh, nhưng trong tâm tôi nghĩ, very dangerous, sự nguy hiểm xuất hiện rồi, anh ấy bị nhiễm chấp rồi. Hành vi này của anh ấy đã là gì rồi? Khoe khoang. Cho nên quý vị xem ý niệm rất vi tế, vì thế tại sao lễ giáo lại quan trọng? Vì nó phòng ngừa ngay từ ban đầu, *“sai một ly, đi ngàn dặm”*.

Vì thế trong “Văn Sao” của tổ sư Ấn Quang cũng có cảm thán, rất nhiều người xuất gia đương đại có được huệ căn, căn tánh nghe một điều ngộ ngàn điều, sau cùng đều có vấn đề, đó tức là có thể chỉ một ý niệm họ không giữ được thôi là coi như xong. Cho nên tại sao chúng ta nói, khi chưa khai ngộ thì không được rời xa thiện tri thức, thậm chí tiêu chuẩn thấp nhất, thị phi, thiện ác, tà chánh, lợi hại đều có thể phân biệt được rồi thì mới được rời xa. Lão cư sĩ Hoàng Niệm Tổ cũng có nói, thế gian này chúng ta không dễ tu, tại sao Đức Phật luôn khuyên chúng ta vãng sanh Tây phương? Không chỉ là “*Không có bị những sự khổ, chỉ hưởng những điều vui*”, mà quan trọng hơn nữa là ở đó không có thoái duyên, quý vị đến đó rồi sẽ viên chứng tam bất thoái. Sau khi quý vị đến đó Giáo chủ thù thắng, đồng tham đạo hữu thù thắng, Quốc độ cũng thù thắng, hàng ngày được nghe Phật A Di Đà giảng kinh, lại cùng học hỏi với Bồ tát Văn Thù, Phổ Hiền, rồi lại nằm ở đó, khi nằm trong nước thì sẽ có anh vũ, ca lãng tần già thuyết pháp cho quý vị, phải không? “*Thấy đều là Phật A Di Đà, vì muốn làm cho tiếng pháp được tuyên lưu mà biến hóa làm ra đấy thôi*”, không thể thoái chuyển.

Nhưng thế gian này của chúng ta thoái duyên rất nhiều, nhưng nếu như biết tu, đời này cũng có thể tu đến Thật báo trang nghiêm độ, đến Thật báo trang nghiêm độ của thế giới Tây phương Cực lạc, phải có chí khí. Gặp được lão pháp sư Tịnh Không, mục tiêu phải nhắm đến chỗ nào? Thượng phẩm. Quý vị đừng nói mình hạ phẩm hạ sanh là tốt lắm rồi, mọi người lập chí phải cẩn thận một chút, “*Thủ pháp hồ thượng, đắc hồ kì trung; thủ pháp hồ trung, đắc hồ kì hạ*” (Đặt mục tiêu bậc thượng, thì đạt được bậc trung; đặt mục tiêu bậc trung, thì đạt được bậc hạ), “*thủ pháp hồ hạ*”, quý vị chỉ mong hạ phẩm hạ sanh, không cẩn thận thì chẳng phải sẽ không được gì nữa sao? Vậy thì nguy lắm, cơ duyên hy hữu khó gặp từ vô lượng kiếp đến nay sẽ bị đánh mất, sẽ không nắm lấy được nữa.

Lão cư sĩ Hoàng Niệm Tổ nói, thế gian này của chúng ta tiến một lùi chín, tiến một bước thì sẽ lùi chín bước. Những người bước vào độ tuổi trung niên như chúng ta sẽ cảm nhận rất sâu sắc, thật sự giữ được sơ phát tâm thì dư sức thành Phật. Bây giờ Thành Đức nhớ lại, nguyện lực so với hồi vừa mới đến Hải Khẩu đã thua kém rất nhiều, tất nhiên phải mau chóng khởi lên lại. Thứ hai, tức là thế gian này một người tiến bộ, chín người thoái lui, đây là chỉ người tu hành, một người tiến bộ, chín người thoái lui. Và ý nghĩa thứ ba là tiến bộ một bước, lúc đó sẽ đồng thời ẩn chứa nguy cơ thoái lui chín bước. Vậy nên họa phước đi đôi, người tu hành tại sao phải cẩn thận cảnh giác, tại sao phải cẩn thận dè dặt như trước vực sâu, như giẫm băng mỏng? Hễ không cẩn thận, tứ đại phiền não thường

đi theo, những phiền não từ vô thủy kiếp đến nay sẽ tăng trưởng mà mình không hề hay biết.

Quý vị xem “*Ngã ái*”, tất cả người sự vật, lúc nào bắt đầu có sự tham ái? Không biết. Ví dụ như quen biết một người, có quan hệ rất tốt với họ, bỗng nhiên có một ngày xảy ra chút xích mích, rất không vui, nhìn thấy họ cũng cảm thấy rất bức bối, sanh tâm oán trách, tâm oán trách này từ đâu mà ra? Từ ái mà ra, cho nên ái và oán hận là một việc, đều là tác dụng do tình chấp sanh ra. Cho nên lão cư sĩ Hoàng Niệm Tổ nói “*Định tu tập*”, chúng ta tu giới định, cần phải luyện tập. Vì thế cô giáo Lý nói những việc đơn giản phải làm đi làm lại, những việc làm đi làm lại phải dụng tâm mà làm, những việc dụng tâm (thì phải duy trì làm lâu dài). Tốt, quý vị phản hồi rất tốt, nếu không có lẽ tôi sẽ đi báo với lãnh đạo, đi báo với lãnh đạo cũng là tập khí từ vô thủy kiếp, điều này phải quán chiếu ngay tại chỗ, phải buông bỏ. Bởi vì thế giới Tây phương Cực lạc là pháp giới của Bồ tát Phổ Hiền, pháp giới của Bồ tát Phổ Hiền chỉ có tán thán, không có báo lại với lãnh đạo; chỉ có tán thán, không có phê bình, không có phỉ báng. Vì thế tần số của chúng ta và Tây phương phải kết nối với nhau, giống như xem tivi vậy, quý vị muốn xem kênh 32, kênh 48, phải không? Phải bấm cho đúng thì mới kết nối được. Cho nên phải kết nối với thế giới Cực lạc, “*Hàm cộng tuân tu Phổ Hiền đại sĩ chi đức*” (Đều cùng tu theo đức hạnh của ngài Phổ Hiền). Khi nào kết nối? Right now, ngay bây giờ. Kết nối cái căn bản nhất, “*lễ kính chư Phật*”, câu pháp dược này, phương thuốc này có phải uống không? Uống vào rồi, xem tất cả mọi người đều là Bồ tát, lễ kính chư Phật, vậy có còn thấy ai chướng mắt không? Không có. Mau mau uống thuốc thôi, pháp dược này rất quan trọng.

Cho nên sư trưởng chúng ta giảng kinh, lúc này những điều Thành Đức nói đều là lời dạy của sư trưởng trong “*Tâm Bồ đề xuyên suốt cả một đời*”, đĩa này được sắp xếp vào phần sau của khóa học, đã giảng rất rõ ràng về tri kiến, mọi người có thể nghe cho kỹ vài lần. Vậy nên khóa học 45 ngày lần này của chúng ta, mọi người cảm thấy nghe một hai lần có đủ không? Không đủ. Quay về phải nghe thêm vài lần nữa, những điều này cũng là được chọn lọc từ những giáo huấn quan trọng của sư trưởng. Pháp ngữ của sư trưởng rất quan trọng, quý vị xem những khai thị này, tổ sư trước đây chưa có khai thị rõ ràng, nhưng cái lý đó thì đều tương thông, trọng tâm của tâm tham là tình chấp, cho nên phải buông bỏ tình chấp. Trọng tâm của sân hận là gì? Ngạo mạn. Ngạo mạn vừa khởi lên thì chính là tâm sân, “*Một niệm sân hận nổi lên, đốt cháy cả rừng công đức*”, không thể nào ngạo mạn nữa!

Thật ra chúng ta xem Đức Phật Thích Ca Mâu Ni khiêm tốn như vậy, nhìn thấy học trò của mình đã lớn tuổi, ngồi đó xỏ kim nhưng xỏ không được, xỏ kim, xỏ kim không được, ngài liền cầm lên một cách rất tự nhiên, xỏ kim giúp học trò, khiêm tốn vậy đó. Quý vị xem Đức Phật Thích Ca Mâu Ni khi gặp các em nhỏ cũng rất cung kính, các em nhỏ nhìn thấy ngài thì rất vui mừng, liền lấy một nắm đất, một nắm đất, phải không? Đến cúng dường cho ngài. A Nan ở bên cạnh định đến ngăn lại, Đức Phật liền đưa tay ra hiệu, A Nan liền dừng lại, nếu không có thể A Nan sẽ buột miệng nói là “*Sao các con có thể đem cái này cho Đức Phật được chứ?*”, phải không? Nhưng trọng điểm nằm chỗ nào? Bởi vì cảnh giới của Đức Phật là kiến tánh không chấp tướng, thứ ngài nhìn thấy là cái gì của các em nhỏ? Chân tâm, ngài không có chấp cái tướng kia. Có một con chó nhìn thấy Quán Thế Âm Bồ tát thì rất vui mừng, liền đem phân đến cúng dường Quán Thế Âm Bồ tát, ngay lúc đó nó liền được thoát khỏi thân súc sanh. Nếu như quý vị đứng bên cạnh có lẽ nó sẽ không cúng dường được nữa, quý vị sẽ đánh nó gần chết. Bởi vì chó thì thích ăn phân, nên nó đem phân đi cúng dường, cho nên mọi người không được chấp tướng.

Vì vậy có một câu chuyện, cũng là do sự trường biểu diễn cho chúng ta xem, có một lần sắp xếp một người ngồi bên cạnh sư phụ, bởi vì cô ấy nói là muốn thân cận sư phụ, lúc đó pháp sư Ngô Hạnh mới sắp xếp cho cô ấy. Kết quả cô ấy liền nói: “*Sao thầy xếp cho con ngồi gần quá vậy?*”. “*Không phải cô muốn thân cận sao?*”. Cho nên pháp sư cũng rất từ bi, để cô ấy ngồi ở chỗ gần nhất. Tất nhiên lần đầu tiên gặp mặt mà ngồi gần như vậy thì cũng rất căng thẳng. Vậy là cô ấy vừa ngồi xuống, nhìn sư phụ liền nói: “*Ôi, sư phụ, ngài đúng là có một vẻ đẹp trời sanh*”. Kết quả hộ pháp ngồi đối diện liền nói “*Vẻ đẹp trời sanh gì chứ, phải là pháp tướng trang nghiêm*”. Hộ pháp này vừa nói xong câu đó, vốn dĩ vừa nghe “*vẻ đẹp trời sanh*” thì mọi người đều cười rất vui vẻ, bỗng nhiên cô hộ pháp nói một câu đẽ bẹp xuống, mọi người cũng không biết nên nói gì tiếp nữa.

Cho nên sư phụ chúng ta lại có một câu pháp ngữ “*Người ta sai cũng là đúng, mình đúng cũng là sai*”. Thật ra những pháp ngữ này đều phải quán chiếu trong tâm mình thì pháp vị đó sẽ được hiển bày. Thật ra khi người ta có tâm đúng sai rất mạnh mẽ thì đó là tâm ngạo mạn, đúng sai chẳng phải là cái nhìn cao thấp sao? Đúng vậy, cho nên quý vị nói muốn điều phục tâm ngạo mạn, đâu có dễ! Nhưng không dễ cũng phải làm, nếu không sẽ phải luân hồi. Vì thế đây là việc không phải để vương tướng lĩnh đều làm được, phải phát tâm đại dũng mãnh thì mới vượt qua được.

Kết quả quý vị xem, khi mọi người không biết nên nói gì thì sư phụ liền cười cười và nói: “*Vẻ đẹp trời sanh thì vẻ đẹp trời sanh mà!*”, sư phụ vừa nói thì mọi người lại cười. Bởi vì vị đồng tu này chỉ vừa mới tiếp xúc với Phật pháp mà thôi, trong vốn từ vựng của cô ấy sự tán thán cao cấp nhất chính là bốn chữ này, cô ấy cũng chưa từng nghe qua từ “*pháp tướng trang nghiêm*”, cho nên cô ấy chỉ dùng sự tán thán cao cấp nhất mà mình nghĩ ra được, vì thế sự tán thán của cô ấy cũng đã viên mãn rồi. Bởi vậy Phật môn có nói quý vị tận tâm tận lực rồi tức là viên mãn, không phải chỉ trên tướng. Không phải chỉ Phật pháp mới như vậy mà văn hóa Trung Hoa của chúng ta đáng yêu cũng là đáng yêu ở điểm này, vậy nên có một câu nói là “*Đừng lấy thành bại (luận anh hùng)*”, quý vị xem câu này đáng yêu biết mấy!

Cho nên hãy quý vị nghĩ đến trung thần là nghĩ đến ai? Gia Cát Lượng. “*Có thần vô lực khả hồi thiên*” (Một thần tử cô độc như thần khó lòng cứu vãn tình thế), nhưng ông đã được viên mãn, tinh thần của ông mãi trường tồn. Có thể cũng sẽ nhớ đến Nhạc Phi, phải không? Vì vậy văn hóa Trung Hoa tại sao lại tương ứng với Phật pháp đến vậy? Vì nó cũng coi trọng thực chất chứ không phải coi trọng bề mặt. Cho nên những pháp ngữ này của sư phụ thật sự là quá đáng quý, “*Như bản đắc bảo, cải vãng tu lai, sai tâm, dịch hạnh, tự nhiên cảm giáng*” (Như người nghèo được của báu. Sửa xưa tu nay. Gột rửa thân tâm, thay đổi hành vi. Tự nhiên cảm ứng). Chúng ta “*Sửa xưa tu nay*”, nghiệp chướng liền được tiêu trừ. Nghiệp chướng vừa tiêu trừ, “*Phật thị môn trung, hữu cầu tất ứng*” (Trong cửa nhà Phật, có cầu tất ứng), quý vị có nguyện vọng gì cũng đều rất được cảm ứng. Do đó Thành Đức cũng thấy có một vài đồng tu đã hạ công phu rất lớn trong việc đối trị phiền não, sau đó duyên của họ sẽ càng đi càng được thù thắng, điều này cũng rất là tự nhiên.

Cho nên tu học phải bắt tay từ đâu? Lão cư sĩ Hạ Liên Cư có nói “*Tập trọng giả*”, tập khí nặng nề, “*Tập trọng giả nghiệp trọng*” (Kẻ có tập khí nặng thì nghiệp nặng); “*Tập tịnh giả*”, “*tịnh*” trong từ “*thanh tịnh*”, “*Tập tịnh giả nghiệp tịnh*” (Kẻ có tập khí thanh tịnh thì nghiệp thanh tịnh). Cho nên người thật tâm học đạo, “*tất tự khứ tập thủy*”, nhất định phải bắt đầu từ việc trừ bỏ tập khí. Do vậy ông Du Tịnh Ý, ông là tấm gương đã cho chúng ta một lời giáo huấn tốt nhất, ông đã lấy thân mình để biểu diễn cho chúng ta xem, đã cúng dường cho chúng ta, bản thân ông có những mặt phiền diện và cũng có những mặt chánh diện nhờ sau này tu học đắc lực.

Sư trưởng nói rằng, trọng tâm của tâm tham là tình chấp, trọng tâm của sân

hận là ngạo mạn, trọng tâm của ngu si là nghi ngờ. Vừa hay câu hỏi của đồng nhân này cũng đều có nhắc đến. Nhưng mọi người phải chú ý, có một quán tính trong việc tu học của chúng ta, tu học có một điều rất quan trọng là từ một suy ra ba, nghe một hiểu mười, tu học rất coi trọng ngộ tánh, không coi trọng tri thức. Nhưng quý vị cũng đừng lệch qua một bên “*Không coi trọng tri thức thì mình cũng không cần xem kinh nữa*”, tức là đừng biến thành dục vọng câu tri thức, dục vọng là gì? Tham. Chúng ta giải hành tương ứng, “*Tử Lộ hữu vấn, vị chi năng hành, duy khùng hữu vấn*” (Tử Lộ mỗi khi nghe được một việc, nếu thấy vẫn chưa làm được, thì rất sợ nghe thêm những việc khác), ông cũng là một trong mười hiền nhân rất có thành tựu, một vài thái độ tu học của họ, thật ra đều là then chốt trong việc chúng ta tu học có đắc lực hay không. Cho nên chúng ta phải học theo Đức Phật, chúng ta phải học theo Khổng Tử, chúng ta cũng phải học theo thập đại đệ tử, và cả “*Khổng môn thập triết*” (10 triết gia lỗi lạc của Nho giáo Trung Quốc), là 10 người, đúng, 10 người, tôi vừa mới nói sai rồi, nói thành 12 người, thập triết. Chúng ta có thái độ này rồi, quý vị mở “*Luận Ngữ*” ra xem, vừa giờ đến Nhan Hồi, mắt cũng mở ra thật ro, không thể chỉ có huynh trưởng Nhan mới mở to mắt, mọi người ai cũng phải mở to mắt, mọi người phải biết là Nhan Phu Tử họ đều có tâm trùm khắp hư không. Thật ra trong huyết mạch của chúng ta, lẽ nào không có sự gia trì của Chu Phu Tử sao? Lẽ nào không có sự gia trì của Nhan Phu Tử sao? Lẽ nào không có sự gia trì của Phạm Công sao? Đều có cả đúng không? Đúng vậy.

Vậy nên lần trước có một huynh trưởng đến đây, hình như ông ấy thuộc hàng thế hệ cha ông, có một người là hậu thế của Phương Bào, một người là hậu thế của Diêu Nãi, tôi vừa nghe liền cảm thấy rất kính trọng, đó là hậu nhân của phái Đồng Thành. Sư phụ chính là vì ở Lô Giang vẫn còn dư âm của phái Đồng Thành, phải không, sư phụ mới được tiếp xúc với tư thực. Cho nên đối diện với hậu duệ của phái Đồng Thành chúng ta có phải biết ơn họ không? Có chứ. Vì thế thật ra chúng ta đối diện với một huynh trưởng, tổ tiên của họ đều có ơn với chúng ta, do vậy chúng ta đều phải rất kính trọng họ. Cho nên kính trọng con cháu của họ, hộ niệm tốt con cháu của họ chính là báo đáp ân đức của họ. Vì vậy dân tộc Trung Hoa rất là đáng yêu, tổ tiên của tất cả mọi người đều có ơn với mỗi người chúng ta, họ đều đã lưu danh trong sử sách, tinh thần của họ cũng đã chiếu sáng từng đời từng đời con cháu Viêm Hoàng chúng ta.

Có đồng tu hỏi rằng, làm sao để phát hiện, đối trị tập khí ngạo mạn? Thật ra có lúc viết ra các câu hỏi, nếu như quý vị viết cụ thể một chút thì có thể trong khi thảo luận hoặc là trả lời sẽ càng cụ thể, tất nhiên nếu quý vị không cụ thể lắm

thì cũng không sao. Chúng ta học tập thì phải phá vỡ một quán tính chính là học tập tri thức, thật ra hầu như mọi người trong thời đại này của chúng ta có một quán tính học tập đa phần đều thiên về tri thức, không biết mọi người có tán thành không? Bởi vì chúng ta đều là học xong tiểu học thì lên cấp hai, học xong cấp hai lại đến cấp ba, học xong cấp ba thì lên đại học, học cả mấy chục năm đều là nhồi nhét ghi nhớ, ghi nhớ, rồi phát huy ở đâu? Ở bài thi. Vì thế vô tình khi hỏi một vấn đề thì sẽ nghĩ đáp án chuẩn là gì, quán tính này sẽ xuất hiện.

Cho nên có một tiền sĩ đại học Bắc Kinh, trong phòng thí nghiệm anh ấy luôn phạm phải một vài sai lầm nhỏ rất căn bản, giáo sư của anh cũng coi như là người rất có tu dưỡng, đã nói với anh rằng “*Này em, em cứ luôn phạm đi phạm lại sai lầm này, vậy thì chúng ta phải nghĩ ra một cách gì đó để nhắc nhở mình đừng phạm phải nữa chứ?*”. Kết quả anh tiền sĩ đại học Bắc Kinh đó nói “*Giáo sư, thế này được không, em sẽ viết ra sai lầm của mình 100 lần*”. Cách xử phạt này xuất hiện ở đâu? Những người làm giáo viên như chúng ta vừa nghe xong câu chuyện này, nếu như chúng ta đã từng dùng qua cách này thì có thể đã từng làm gián đoạn huệ mạng người khác. Tại sao? Quý vị dùng sai phương pháp, khiến họ sanh ra tâm gì đối với việc học? Tâm chán ghét? Cho nên “*Băng dày ba thước đâu phải chỉ một ngày đông mà nên*”, một em bé chán học là do lúc nào gây ra? Có lẽ đã là mấy năm trước vì nhiều lý do nhỏ gây nên, giáo viên dùng phương pháp không đúng, dần dần sẽ khiến em sanh tâm lo sợ, sanh tâm chán ghét việc học. Chúng ta không phải học tập tri thức, cũng không có đáp án chuẩn. Huynh trưởng Mã, vấn đề này bây giờ huynh còn thắc mắc gì nữa không?

Huynh trưởng Mã: Học trò trong tiết học của pháp sư vào hôm qua và hôm nay, có một số cảm nhận và suy nghĩ, nhưng cảm thấy vẫn chưa hoàn toàn tiếp thu và tiêu hóa, xin được báo cáo với pháp sư!

Pháp sư: Vâng. Xin cảm ơn. A Di Đà Phật!

Huynh trưởng Mã: A Di Đà Phật!

Pháp sư: Trước đây khi chúng tôi cũng ở bên cạnh sư trưởng, cũng có đồng học đưa ra một vài vấn đề, sau đó khi sư trưởng trả lời câu hỏi của những người khác, tôi thấy có một đồng tu trong số đó có nét mặt rất là căng thẳng, không hề buông thoir chút nào, thật ra khi nghe câu trả lời cho những người phía trước thì cũng đã trả lời cho câu hỏi của anh ấy rồi, nhưng cảm thấy hình như anh ấy không được lợi ích gì, cứ ngồi đó nghĩ “*Vẫn chưa đến mình, vẫn*

chưa đến mình, vẫn chưa đến mình”. Cho nên vấn đề quý vị đưa ra, có lúc quý vị chấp trước *“Mình nhất định phải hỏi ai đó mới được”*. Thật ra khi quý vị thả lỏng thân tâm thì có thể khi quý vị đang đọc *“Truyện Ông Du Tịnh Ý gặp thần Búp”*, *“búp”* bỗng chốc quý vị liền sáng tỏ.

Quý vị có kinh nghiệm này không? Thời gian nào là dễ dàng nghĩ thông suốt mọi chuyện nhất? Buổi sáng, nhất là khi vừa mới thức dậy, chưa suy nghĩ đến việc gì hết, khi đứng đó đánh răng, những việc hôm qua nghĩ chưa thông bỗng nhiên liền thông suốt, hôm qua còn nghĩ *“Thôi kệ bỏ qua, đi ngủ trước đã”*, nghĩ không thông. Bởi vì khi quý vị vừa mới thức dậy thì vẫn chưa có nhiều suy nghĩ, hoặc là một vài việc phiền não vẫn chưa tràn về trong tâm, lúc này tâm khá là thanh tịnh, sẽ dễ dàng nghĩ thông suốt mọi chuyện, hoặc là khi đọc kinh, hoặc là khi niệm Phật. Quý vị đừng có nghe xong đoạn này liền *“Được, để khi nào niệm Phật thì mình suy nghĩ cho kỹ, suy nghĩ cho kỹ”*, vậy là sai rồi. Quý vị cứ ép mình nghĩ thì càng ngày càng không thanh tịnh, niệm Phật tức là không được nghĩ chuyện gì hết, buông xả vạn duyên, sau đó quý vị niệm càng chuyên tâm thì bỗng nhiên sẽ nghĩ thông suốt một việc gì đó. Cho nên đó gọi là tự tánh là thứ vốn có, trí huệ là thứ vốn có, có lúc nó sẽ xuất hiện chớp nhoáng, thậm chí là nó sẽ giữ được một lúc lâu, thậm chí là sẽ mãi mãi không thay đổi, như vậy là sẽ khai ngộ.

Thật ra lúc này chúng ta đã nói đến, những suy nghĩ nào là ngạo mạn? Đúng sai, cao thấp, mình cao người thấp, quý vị xem suy nghĩ ân oán báo thù, đó cũng là tâm sân. Hoặc là quý vị thấy ai đó chướng mắt, đó đều là ngạo mạn, quý vị xem thường ai đó, đó cũng là ngạo mạn. Thậm chí quý vị nói *“Làm ơn đi, anh ta đã tu hành bấy nhiêu năm rồi, anh ta tiếp xúc với Phật pháp còn sớm hơn tôi nữa kia!”*, vậy trong lời nói này có sự ngạo mạn không? Có. Cho nên Phật pháp là nội học, tất cả mọi người sự vật đều là thiện tri thức, đều đang nhắc nhở chúng ta rằng chúng ta còn những ý niệm nào, còn những tập khí nào không đúng. Vì thế tại sao chúng ta phải đem những người mà mình thấy chướng mắt ra để thờ trên bàn Phật? Họ là thiện tri thức lớn nhất của chúng ta. Chúng ta nghe sư phụ giảng kinh đã mười mấy năm rồi, vẫn chưa tìm được tập khí nghiêm trọng nhất, họ vừa xuất hiện thì liền tìm được ngay, kẻ mạnh lôi đi, kẻ lợi hại nhất lập tức liền *“Búp”* xuất hiện, 10 con trâu cũng không lôi lại được, vậy có phải nên cảm ơn họ không? Sự xuất hiện của họ giúp chúng ta không uổng phí ngày hôm nay, bởi vì *“Một ngày không biết sai là một ngày tự cho mình đúng; một ngày không có lỗi để sửa là một ngày không tiến bộ”*.

Do vậy sư phụ thường nói, quý vị biết tu thì bắt đầu tu từ đâu? Oán thân

bình đẳng, đó là người thật sự muốn thành tựu, nhất định phải làm như vậy. Người không muốn thành tựu thì “*Chuyện này để đó đi đã*”. Vậy trọng điểm đến rồi, khi đối diện với những lời giáo huấn của sư trưởng thì chúng ta làm gì? Chọn lựa. Điều này nghe có vẻ rất dễ chịu nên mình làm trước, điều kia nghe không dễ chịu, sau này tính sau. Xin hỏi mọi người, chúng ta học theo ai? (Tập khí). Do quý vị nói nhé, không phải tôi nói. Đúng vậy, quý vị thật sự học theo thiện tri thức thì quý vị phải thật thà, nghe lời, thật làm. Cho nên chúng ta có thể giác chiếu được những ý niệm ngạo mạn này, quý vị quán chiếu được rồi thì phải nghĩ cách để đối trị nó. Có rất nhiều phương pháp để đối trị, có rất nhiều giáo huấn đều có thể đối trị. Huynh trưởng Mã, bản thân huynh có thường dùng câu giáo huấn nào để đối trị sự ngạo mạn này không?

Huynh trưởng Mã: Điều con thường hay nhớ đến là câu mà hôm qua pháp sư đã nói, tức là “*Hành hữu bất đắc, phản cầu chư kì*” (Làm việc gì không được, phải quay lại xét mình). Bởi vì tập khí ngạo mạn đó vừa khởi lên thì tức là thấy người vật cảnh duyên bên ngoài không thuận theo ý mình, trong tâm sẽ có một sự đối lập hoặc là tâm trạng gì đó, lúc này phải cố gắng điều chỉnh lại mình, ngồi xuống, mình có vấn đề chỗ nào? Tại sao mình lại khởi lên tâm trạng này? Rồi cố gắng quay đầu nhìn lại, lắng đọng lại để nhìn xem ý niệm trong tâm mình đó là như thế nào.

Pháp sư: Xin cảm ơn!

Huynh trưởng Mã: Cảm ơn pháp sư!

Pháp sư: Đây cũng chính là thọ trì giáo huấn của lão pháp sư. Lão pháp sư nói ngài khâm phục nhất là câu nào của lão tổ tiên? “*Hành hữu bất đắc, phản cầu chư kì*” (Làm việc gì không được, phải quay lại xét mình). Đó là tâm pháp, trực tiếp thọ trì từ câu nói này, vậy thì phiền não nào không đối trị được? Đó là pháp luân căn bản, bất kì phiền não nào của quý vị câu này cũng trị được cả. Thật ra “*Tất cả pháp từ tâm tướng sanh*”, tất cả cảnh giới đều do tâm mình biến hiện mà nên, cho nên cảnh giới làm gì có vấn đề? “*Cảnh duyên không tốt xấu, tốt xấu khởi tại tâm*”. Hơn nữa chúng ta thường hay nghĩ rằng, Đức Phật đâu có ngạo mạn? Khổng Lão Phu Tử đâu có ngạo mạn? Quý vị xem “*Tích Trọng Ni, sư Hạng Thác*”, Hạng Thác mấy tuổi? Bảy tuổi. Điều Hạng Thác biết mà Phu Tử không biết, ngài cũng khiêm tốn học hỏi với em.

Quyển “Văn Tinh Tập” của đại sư Hoàng Nhất, trong đó đại sư Hoàng Nhất đã chọn ra hơn 100 câu từ “Đại Tạng Kinh” và ngữ lục của các tổ sư. Và nữa, nó có 2 phần, một phần còn lại là “Cách Ngôn Biệt Lục”, tinh hoa được chọn lọc từ “Cách Ngôn Liên Bích”. Cảm ngộ của bản thân Thành Đức chưa chắc đã đúng, cảm thấy rằng có phải đại sư quan sát được các học trò thế hệ chúng ta đây, bởi vì hoàn cảnh xã hội thay đổi quá nhanh, không còn đại gia tộc nữa, nhân tình thế thái của một con người, mấy ngàn năm nay được học tập từ đâu? Bảy tám chục người, hai ba trăm người sống chung với nhau, đều là nhân tình thế thái. Nhưng kết cấu gia đình trong cả xã hội của chúng ta thay đổi có nhanh không? Quá nhanh, thật sự là tốc độ chưa từng có trước đây. Nhân tình thế thái thì vẫn phải học, nhưng đã không còn cái môi trường đó nữa. Đại sư từ bi, đã chọn ra những chuyện nhân tình thế thái tinh hoa nhất từ “Cách Ngôn Liên Bích”. Vậy ai có phước báo? Những người chịu quý trọng dụng tâm của đại sư chính là những người có phước báo, chính là những người biết phước và quý phước, chính là những người biết duyên.

Cho nên pháp được đối trị sự ngạo mạn thì những vị tổ sư đại đức này đều đã cho chúng ta rồi, thật ra các ngài cũng đã dùng cảnh giới của Bồ tát Phổ Hiền, những cúng dường trong “Kinh Hoa Nghiêm”, quý vị xem trong “Kinh Hoa Nghiêm” có nói “*Ngã nhược đa sân cập oán kết giả*” (Nếu ta có nhiều giận dữ và oán kết), nóng tính, thường oán trách, thật ra tâm sân này cũng là ngạo mạn, “*đa sân cập oán kết giả*” (nhiều giận dữ và oán kết); “*thập phương hiện tại chư Phật Thế tôn giai ứng kiến ngã*” (thì mười phương hiện tại chư Phật Thế Tôn đều ứng hiện thấy ta) bản thân mình quán tưởng một chút, mười phương chư Phật đều đang nhìn mình; “*đương tác thị niệm*” (và nghĩ rằng), tức là Phật Bồ tát đều đang nghĩ đến; “*vân hà thử nhân dục cầu Bồ đề*” (Làm sao người này muốn cầu Bồ đề), người này chẳng phải đã phát tâm muốn thành tựu đạo Bồ đề hay sao? Muốn thành Phật hay sao? Muốn vãng sanh Tây phương hay sao? Người này đã phát nguyện như vậy, tại sao “*nhi sanh sân khuể cập dĩ oán kết. Thử ngu si nhân, dĩ sân hận cố, ư tự chư khổ bất năng giải thoát*” (mà sanh tâm giận dữ dẫn đến gây oán kết? Đây là người ngu si, vì giận hờn nên đối với nỗi khổ của mình không thể giải thoát). Bản thân chúng ta đã bị sự ngạo mạn, sân hận như thế nào? Đã bị trói buộc, chướng ngại rồi, bản thân chúng ta thân mình khó giữ, còn cầu Bồ đề được sao, còn độ chúng sanh được sao? “*Hà do năng cứu nhất thiết chúng sanh?*” (lấy gì để có thể cứu độ tất cả chúng sanh đây?). Lúc đó khi Thành Đức đọc đến câu này, Phật Bồ tát đều đang nhìn mình, sao mình lại làm thế? Tại sao như vậy? Cảm thấy rất là ái ngại. Cho nên mỗi một người đều có thể dùng những pháp mà mình nghe được, lúc nào cũng dùng một câu mà mình thấy tương ứng nhất để

quán chiếu bản thân mình, không ngừng quán chiếu thì tính cảnh giác sẽ càng ngày càng nâng cao.

Trả lời trước một câu hỏi là được rồi, tôi nghĩ những câu hỏi khác có thể nào để những vị viết lên đây, tức là mấy hôm nay chúng ta đã sắp tu học được 2 tuần lễ rồi, chính bản thân quý vị tự hiểu, rồi chúng ta cùng trao đổi một chút. Bởi vì có một câu nói là *“Muốn tháo chuông phải nhờ người buộc chuông”*, có lúc thật ra có rất nhiều vấn đề, quý vị tĩnh tâm suy ngẫm lại, tư duy lại thì rất nhiều vấn đề sẽ được giải quyết. Đừng biến việc đi hỏi người khác thành một thói quen, quen rồi sẽ biến thành một sự chấp trước. Cho nên có một câu nói là *“Hễ chấp thành bệnh”*, hễ xuất hiện một điều chấp trước thì tức là đã bệnh rồi, hễ xuất hiện một điều chấp trước thì pháp được sẽ biến thành độc được.

Câu này nói đến đây, huynh trưởng Vương của chúng ta đã nêu lên một vấn đề, tôi thấy huynh ấy nghe sư trưởng có nói trong *“Mười năm nhân duyên”* là *“Sai cũng phải nghe”*. Tiếp đó có phải sư phụ lại nói là, tìm ở đâu? Hay là nói thế nào? Không tìm được nữa. Sai cũng phải nghe, không tìm được nữa. Mọi người có nghe hết chưa? Ôi chao, đúng rồi, không tìm được nữa. Có lúc những lời của thiện tri thức nói là muốn thức tỉnh cái gì của chúng ta? Thức tỉnh tâm hồ thẹn, lòng trách nhiệm. Quý vị để một vị thiện tri thức giảng kinh 60 năm không gián đoạn đứng trước mặt chúng ta nói *“Không tìm được nữa, không có học trò nữa”*. Nếu như quý vị có mặt ở đó, quý vị sẽ làm gì? Mọi người có thể sẽ có ngày đó. Lúc này chúng ta sẽ phải phát nguyện, đúng chưa? Lập tức liền như thế nào? Không được, vâng, tôi không nói nữa, không nói nữa, *“Thoại thuyết đa, bất như thiểu”* (nói chuyện nên kiệm lời, nói những điều đáng nói).

Chúng ta vừa mới nói đến tu học coi trọng việc suy một ra ba, học một hiểu mười, phải không? Nhưng quý vị xem Khổng Lão Phu Tử lại nói: *“Bất phẫn bất khái, bất phi bất phát, cử nhất ngưng bất dĩ tam ngưng phản, tắc bất phúc dã”* (Khi học mà gặp những chỗ không hiểu được, nếu không tự ngẫm nghĩ sâu xa thì sẽ không giảng giải cho họ. Không dụng tâm suy nghĩ, muốn nói mà nói không nên lời, thì sẽ không gợi ý cho họ. Đã nêu ra một góc nhưng lại không thể trả lời được ba góc còn lại, thì sẽ không dạy cho nữa). Quý vị nói, sao Khổng Lão Phu Tử không dạy chứ? Phật môn chúng ta, *“Phật thị môn trung, hữu cầu tất ứng”* (Trong cửa nhà Phật, có cầu tất ứng), trong cửa nhà Phật, không bỏ một ai, vậy thì sao Khổng Lão Phu Tử lại không dạy nữa chứ? *“Bất phúc dã”* (không dạy cho nữa) thì sao? Xong rồi, tiêu rồi, quý vị vừa khởi lên suy nghĩ này, rồi đọc lại những lời của Khổng Lão Phu Tử, thì có bị chướng ngại không? Vì thế không

được nghi ngờ Khổng Lão Phu Tử, ngài là chí thánh đấy. Từ bi là gì? “*Từ bi vi bản*” (Từ bi làm gốc). “*Phương tiện vi môn*” (Phương tiện làm cửa), đó là một phương pháp phương tiện của ngài, bởi vì “*cử nhất ngung bất dĩ tam ngung phản*” (Đã nêu ra một góc nhưng lại không thể trả lời được ba góc còn lại), ngộ tánh của họ vẫn chưa thế nào? Vẫn chưa khai mở. Hễ quý vị nói cho họ biết đáp án thì không phải họ lãnh ngộ được mà là sao? Họ sẽ ghi nhớ đáp án đó, cho nên quý vị nói về đầu họ cũng sẽ nói tiếp được về sau, nhưng đó không phải sự lãnh ngộ của họ.

Cho nên chẳng phải Thiên môn có “*Nhất chỉ thiên*” sao? Rồi có một học sinh xem xong, sau này khi anh ấy gặp người khác, người ta hỏi anh ấy về Phật pháp thì anh ấy cũng đưa một ngón tay lên. Hơn nữa quý vị xem “*Bất phân bất khái*” (Khi học mà gặp những chỗ không hiểu được, nếu không tự ngẫm nghĩ sâu xa thì sẽ không giảng giải cho họ), cái này là tùy duyên, tức là nếu tâm của họ rất là tích cực, rất muốn học, nhưng vẫn chưa thể ngộ được, lúc này quý vị phải khai thị cho họ, nhưng họ phải có tâm này, quý vị vừa nói xong thì họ liền thọ dụng. Còn chữ “*phi*” này, chữ “*phi*” này có nghĩa là áp a áp ứng, tức là họ có một chút lãnh ngộ rồi, nhưng vẫn không diễn đạt được, lúc này quý vị nói với họ một chút, họ liền “*Ôi sao những điều anh nói đều là như trong tâm tôi nghĩ vậy*”. Đó là sự ăn ý. Cho nên đây là cách dạy học gợi mở, không được chặn đứng cánh cửa giác ngộ của người khác.

Vì thế cô giáo Lý đã từng nói, chúng ta học tập văn hóa truyền thống, có hai tình hình, thứ nhất tức là ngoan ngoãn, còn một câu nữa gọi là ngơ ngơ. Họ được nhồi nhét càng nhiều điều thì họ sẽ biến thành một quán tính, sẽ trở nên không biết tư duy. Còn một tình hình nữa là gì? Khi ở trên bục và khi ở dưới bục là hai người khác nhau, tức là đã biến văn hóa truyền thống thành một nghề nghiệp, nghĩa là chỉ biết giảng dạy mà thôi.

Thật ra bên ngoài có nhiều người giảng dạy không? Nhiều, hơn nữa họ thu phí đắt muốn chết. Thành Đức vào 21 năm trước cũng có từng học một khóa, 3 ngày 55.000 Đài tệ. Nói mọi người nghe, khóa học đó là do chúng tôi tổ chức, tôi cũng đã tạo không ít nghiệp, cho nên bây giờ phải chuộc tội. Học xong 3 ngày, tiền cũng xài rồi, vấn đề gia đình xuất hiện, bởi vì người vợ quá phấn khích nên quét thẻ để đi học, kết quả mỗi tháng đều phải thanh toán, nên mới xảy ra chuyện. Nhưng học xong 3 ngày đó, phiền não thế nào thì vẫn phiền não thế đó, cho nên quý vị xem 3 ngày 55.000 Đài tệ, còn giáo huấn của sư phụ là pháp cứu cánh viên mãn nhưng lại không tốn tiền. Vì thế cuộc đời đều do gặp duyên khác nhau, điều

này hết sức quan trọng. Cho nên không được biến nó thành nghề nghiệp, điều này tuyệt đối không được.

Hơn nữa mọi người phải chú ý, nếu như chúng ta tu học lại khác với những điều chúng ta giảng thì đó là chúng ta đang tiêu xài phước báo của Đức Phật, tiêu xài phước báo của lão pháp sư, bởi vì không phải nhờ uy đức của chúng ta mà có được nhân duyên này. Nhà Phật có một câu nói rất nghiêm trọng là *“Thiên phiến Như Lai”*, tức là đem pháp của Như Lai ra kiếm tiền, dùng pháp đó để cầu danh văn lợi dưỡng, đó là dùng thân để hủy báng Phật pháp. Cho nên chúng ta tuyệt đối không được đi theo con đường này, cũng không được làm người như vậy.

Bản thân chúng ta và đoàn thể, nếu như sau khi học xong lại thành ra ngờ ngờ thì không được, đó là cửa ngõ bị chặn lại rồi. Cho nên chúng ta làm công tác dạy học cũng phải lãnh hội được nhân duyên nắm bắt chùng mực của Khổng Lão Phu Tử, dạy học theo phương pháp gợi mở, điều này rất quan trọng. Nếu không chúng ta cũng có quán tính, chúng ta đều tiếp thu sự giáo dục nhồi nhét, quý vị nói tôi đặc biệt không thích giáo dục nhồi nhét, nhưng xin hỏi, khi chúng ta thật sự đi dạy người khác thì sẽ dùng phương pháp gì? Nếu quý vị không cảnh giác thì sẽ không quán chiếu được.

Tôi có quen một người bạn, lúc đó anh ấy vẫn chưa kết hôn, anh ấy nói *“Cha tôi hồi còn nhỏ đánh tôi rất dữ, nổi nóng vô cớ, sau này tôi làm cha chắc chắn sẽ không làm như vậy”*. Khoảng mấy năm sau, một hôm anh ấy gặp chúng tôi, khóc mà nói *“Bây giờ tôi đánh con trai mình, cũng giống như cha tôi vậy”*. Mọi người phải biết có một câu tục ngữ nói rằng, cũng là nhắc nhở chúng ta cảnh giác cao độ *“Học điều tốt suốt năm không đủ, học điều xấu một ngày cũng dư”*, hơn nữa quý vị không muốn học nhưng vẫn cứ học. Tại sao mẹ Mạnh Tử chuyên nhà 3 lần? Môi trường rất quan trọng, nó sẽ ảnh hưởng một cách âm thầm.

Cho nên từ lý mà nói, Phật môn, tâm lý học triệt để nhất. Nếu như quý vị có hứng thú với tâm lý học thì xin mọi người phải học tâm lý học của nhà Phật. Lúc đó may mà tôi học Phật rồi mới đến học ở học viện Sư phạm, nếu không tôi sẽ bị nhân cách phân liệt. Cũng cảm ơn sư phụ đã đặt nền tảng cho tôi. Chúng tôi đến học ở học viện Sư phạm thì có một quyển sách đặc biệt được tôn sùng tên là *“Emily”*, một quyển sách rất dày của phương Tây, lý luận giáo dục. Tác giả của *“Emily”* ngay cả con mình ông cũng không dạy, quý vị xem, người như vậy trong xã hội Trung Hoa chúng ta không bị người khác chê cười đã là tốt lắm rồi, ông ấy còn có thể đứng trên đỉnh cao trong lĩnh vực đó, tôi cũng không hiểu nổi.

Vì thế Khổng Lão Phu Tử bàn về, thế gian có 5 điều bất tường, 5 điều không cát tường, quý vị xem điều cuối cùng, tại sao thiên hạ không cát tường? “*Thánh nhân phục nặc*” (Thánh nhân ở ẩn), kinh giáo của thánh nhân không được đưa vào sách giáo khoa; “*Ngu giả thiện quyền, thiên hạ chi bất tường*” (kẻ ngu chuyên quyền, đây là điều đáng buồn trong thiên hạ), quý vị xem đó đều là những người trong hội trường đại học, đứng giảng trong môn kinh tế học rằng “*Mục đích duy nhất của doanh nghiệp là thu được lợi nhuận*”, những điều này đều được ghi trong sách giáo khoa đại học. Mấy năm sau không biết có bao nhiêu người sẽ tôn nó lên làm khuôn mẫu, sau một thời gian dài xã hội sẽ rất loạn lạc, công ty nào đó đã làm ô nhiễm khu vực nào đó của Hoàng Hà chúng ta, sau cùng không được nữa, không ổn nữa, “*Doanh nghiệp phải có trách nhiệm xã hội*”. Quý vị xem, chúng ta không nghe lời của thánh nhân mà nghe lời của những người vẫn còn phân biệt chấp trước, vậy sẽ phải trả cái giá bao lớn!

Vì thế cô giáo Lý hồi đó vào năm 2004, khi chúng ta làm khóa học văn hóa truyền thống, tháng 7 năm 2004 bắt đầu làm, cô là người dẫn chương trình chủ chốt, lần nào cũng do cô dẫn chương trình, mỗi lần khi cô nói câu này nước mắt chúng tôi đều không kiềm được, cô cũng rất chân thành, cô nói “*Chúng ta hãy cùng nhau mời người cha Khổng Tử của chúng ta về nhà nào!*”. Cho nên lúc đó cô cũng rất thiết tha, cảm thấy xã hội hỗn loạn như vậy, thật ra chỉ cần nghe theo một vài câu của Khổng Lão Phu Tử thì vấn đề gì mà không giải quyết được chứ? Vậy nên bây giờ tình hình xã hội thật sự là có nguy cơ rất lớn, quý vị xem mấy vị huynh trưởng của chúng ta, họ đã làm ngành giáo dục mấy năm rồi, nhìn thấy các em nhỏ họ cũng đều rất đau lòng, rất sốt ruột.

Hôm đó tôi có nghe một chuyện, đã kể cho quý vị chưa? Một em bé học sinh tiểu học, lớp 1 tiểu học thi được 89 điểm, đem bảng điểm về cho mẹ em xem, mẹ em rất giận, 89 điểm, sao con không thi thêm 1 điểm nữa, 90 điểm là loại ưu, 89 điểm là khá mà thôi. Mẹ em rất giận, cầm dây sạc điện thoại thắt cổ em đến chết, quá nóng giận, sau đó chính cô cũng nhảy từ lầu 11 xuống tự sát. Quý vị xem những bi kịch trong thế gian này, thâm hiểm biết mấy! Có thể mẹ của em ấy thuộc thế hệ 9X, thế hệ 8X, hai ba thế hệ này chúng ta đã đánh mất văn hóa truyền thống, những hiện tượng này sẽ xuất hiện càng ngày càng nhiều.

Vậy nên Phật pháp Đại thừa lấy “*Đại bi vi căn*” (Đại từ bi làm cái gốc), điều này đã đặt ra trước mặt chúng ta, hiện trạng của con cháu Viêm Hoàng Trung Hoa, thậm chí là hiện trạng của toàn thế giới. Cho nên chúng ta cảm nhận được tính bức thiết hiện nay, mức độ nghiêm trọng của xã hội, chúng ta sẽ có thể cảm

nhận được, tại sao sư trưởng đã 93 tuổi rồi nhưng ngài vẫn không biết mệt mỏi mà nói chuyện với những đại sứ đó, cảnh giới của sư trưởng, người Trung Hoa là chúng sanh, người châu Phi cũng là chúng sanh, bình đẳng bình đẳng, ngài muốn làm hết sức mình để cứu độ chúng sanh khổ nạn. Vì thế tục ngữ có câu, đây cũng là điều mà vật lý học nhấn mạnh, quý vị thật sự tìm được một điểm tựa thì quý vị có thể khiến trái đất thế nào? Nhấc bổng lên. Trái đất rất nặng, nhưng nếu quý vị tìm được một điểm tựa, tìm được một bí quyết, thì sẽ có thể nhấc bổng cả trái đất lên.

Kinh tế của tổ quốc đại lục chúng ta đã khởi sắc như thế nào? Khởi sắc như thế nào? Không phải tiên sinh Đặng Tiểu Bình của chúng ta đã đến Thâm Quyển vẽ một vòng, không phải như vậy sao? Quý vị lớn lên ở đại lục hay là tôi lớn lên ở đại lục? Tôi thấy hơi ngơ ngác rồi đây. Thời đại này là thời đại phải làm thực nghiệm, quý vị nói gì cũng vô ích, quý vị nói rõ ràng đến mấy và viết thành cả sách, người ta cũng không kiên nhẫn đọc, cho nên tại sao văn hóa truyền thống không thể hoàng dương được? Bởi vì sự thực nghiệm, tấm gương quá ít, nếu mỗi một lĩnh vực đều có một tấm gương thì nó sẽ được phát triển. Vì thế hệ thống nhà giam ở tỉnh Hải Nam là một tấm gương, sách giáo khoa của họ, bộ tư pháp đã phát ra cho cả nước. Lúc này khi tôi sắp đi ra ngoài thì cô giáo Lý còn nói *“Tin tốt đây, đồng nhân Hiếu Liêm ở Hải Nam chúng ta đã vào trại cai nghiện giảng dạy cho các nữ cai nghiện ở đó rồi”*, hình như có hơn 90 người. Đây là hệ thống công an, không phải chỉ hệ thống tư pháp mà thôi, đã vào hệ thống công an rồi.

Cho nên khi nào chúng ta mới thành tựu đạo đức học vấn? Hôm qua. Nghe không hiểu. Trước đây pháp sư Định Hoàng chẳng phải đã kể là thầy ấy có một giáo sư đã giao bài tập cho thầy đó sao? *“Giáo sư, khi nào nộp bài?”*. *“Hôm qua”*. Chúng ta phải học một biết mười. Có nghĩa là vô cùng cấp bách, lập tức phải thành tựu ngay, quý vị không thể nói để sau này tính tiếp được. Phải phát tâm Bồ đề, tâm Bồ đề có đủ tất cả các pháp, phát ra tâm đó rồi, có đủ tất cả công đức. Tức là Quán Thế Âm Bồ tát đã biểu diễn cho chúng ta xem, Ngài biểu diễn hạnh từ bi, *“Thượng đử thập phương chư Phật đồng nhất từ lực”* (trên đạt được từ lực đồng như của mười phương chư Phật), đồng tâm từ bi với Phật Bồ tát, *“Hạ đử lục đạo chúng sanh đồng nhất bi ngưỡng”* (dưới đồng một bi ngưỡng với chúng sanh trong lục đạo), đau khổ của họ chính là đau khổ của mình, tấm lòng đồng thể đại bi. Vừa phát ra tâm này rồi, không phải chúng ta có năng lực mà là Phật Bồ tát, cổ thánh tiên hiền đều đang gia trì chúng ta.

Cho nên lúc đó sư trưởng chúng ta có nói, phải mở trường từ A đến Z, nếu

không thì tai ương sẽ không thể hóa giải được. Chúng ta vừa nghe xong, tất nhiên phải tỏ thái độ, liền nói với sư trưởng rằng “*Thưa sư trưởng, chúng con rất muốn được gánh vác*”. Sư trưởng nhìn tôi nói “*Không phải con gánh vác, mà là Phật Bồ tát và tổ tiên gánh vác*”. Lời ngài nói khiến tôi sực tỉnh, việc này năng lực của chúng ta sao có thể làm được chứ? Điều quan trọng nhất là chúng ta dụng tâm cho đúng là được rồi, tâm đúng rồi, lực gia trì sẽ đến. Dù sao chúng ta cũng là thế hệ từ nhỏ đã không có nền tảng, nhưng chúng ta từ nay biết trừ bỏ tâm vị kỉ, niệm niệm suy nghĩ cho người khác, niệm niệm công hiến vì chúng sanh khổ nạn, thì Phật Bồ tát sẽ không xa rời chúng ta, tất nhiên tiềm năng của chúng ta cũng sẽ được nâng cao rất nhanh.

Cho nên quay lại lúc nãy có nói, sư trưởng nói rằng “*Sai cũng phải nghe*”, đây là một quan niệm cần phải có trong khi tu học, tứ y pháp, phải không? “*Y nghĩa bất y ngữ*”, ý nghĩa thật sự trong câu nói này của ngài nằm ở đâu? Đối với thiện tri thức mà quý vị y chỉ, đừng nghi ngờ, quý vị phải tin tưởng 100%. Được, vậy vấn đề này chúng ta nói đến trọng điểm thứ hai, chúng ta nói tiếp, bây giờ điều thứ nhất “*Tùy thuận giáo huấn của thánh hiền Phật Bồ tát, không tùy thuận phiền não tập khí của mình*”.

“*Quảng học nguyên vi thâm nhập*” (Học rộng là để thâm nhập), câu này ở trong “*Ngũ Kinh*”, “*Thập Tam Kinh*” đều có, “*Hiếu Kinh*” có không? Có. “*Phi tiên vương chi pháp phục, bất cảm phục; phi tiên vương chi pháp ngôn, bất cảm đạo; phi tiên vương chi đức hạnh, bất cảm hành*” (Chẳng phải đồ mặc theo phép các vị vua trước, thì chẳng dám mặc; chẳng phải lời nói theo phép các vị vua trước, thì chẳng dám nói; chẳng phải việc làm theo đức hạnh các vị vua trước, thì chẳng dám làm). Quý vị tập thành thái độ này rồi, giống như sư phụ học theo lão cư sĩ Lý Bình Nam mấy năm? 10 năm, sau cùng “*Khẩu vô trạch ngôn, thân vô trạch hành; ngôn mãn thiên hạ vô khẩu quá, hành mãn thiên hạ vô oán ác*” (Miệng không lựa lời; thân không lựa nét. Nói cùng trong thiên hạ mà không phạm lỗi lầm; làm cùng trong thiên hạ mà không mang điều xấu), ngài đã nằm trong khuôn mẫu huấn luyện đó rồi, đã tập thành thói quen rồi, tự nhiên sẽ hợp đạo, đâu đâu cũng là đạo, sự sự vô ngại, vấn đề là phải cảm được cái gốc này. Nhà Phật luôn nhấn mạnh 5 năm học giới, cho nên sư phụ nói những việc đó đều không phải do ngài phát minh ra.

Kể cả trong “*Luận Ngữ*”, “*Tử Trương vấn thiện nhân chi đạo*” (Tử Trương hỏi như thế nào là người thiện), Tử Trương thỉnh giáo Khổng Lão Phu Tử, người thiện muốn học theo đạo thánh hiền thì phải nên tu trì như thế nào? Khổng Tử

đáp: “*Bất tiền tích, diệc bất nhập ư thất*” (Bẩm tính tốt chẳng phải học tập theo cổ nhân mà cũng tốt, nhưng không đạt được mức tinh vi của họ), tức là quý vị nhất định phải đi theo dấu chân mà thánh hiền nhân đã từng đi qua, học tập nhất ngôn nhất hành của các ngài. Vì thế sư trưởng đã đặt ra một hy vọng đối với các huynh trưởng ở Viện Hán Học, nội học Thích Ca Mâu Ni Phật, buông bỏ tham sân si mạn nghi. Đó có phải là giẫm lên dấu chân của thánh nhân tam giáo không? Ngày nay chúng ta học “Thái Thượng Cảm Ứng Thiên”, chẳng phải cũng là đi theo dấu chân Lão Tử, Thái Thượng Lão Quân để mà nâng cao đó sao? Cho nên khi vừa bắt đầu nhất định phải y chiếu theo sự biểu diễn của các ngài, ngôn hành của các ngài mà làm.

Ngày mai là ngày Phật đản, ngày mai mọi người cũng sẽ đi leo núi. Có ai nói là “*Cuối cùng cũng được giải phóng rồi*” không? Mọi người phải biết là “*Tố phú quý hành hồ phú quý, tố bần tiện hành hồ bần tiện*” (Sang giàu sống lối sang giàu, nghèo nàn sống lối nghèo nàn ngại chi), “*tố bé quan hành hồ bé quan*” (bé quan sống lối bé quan), tố “*bà sơn hành hồ bà sơn*” (leo núi sống lối leo núi), “*Quân tử vô nhập nhi bất tự đắc yên*” (Quân tử dù ở vào hoàn cảnh nào cũng giữ được đạo trung dung, an nhiên biết đủ). Nếu quý vị không học như vậy, quý vị đi leo núi một lần, quay về ngồi xuống, hàng ngày ngồi học sẽ nghĩ “*Còn 3 ngày nữa mới được đi leo núi, còn 2 ngày nữa mới được đi leo núi*”, vậy là phiền phức rồi.

Ngày mai là ngày Phật đản, chúng ta học được câu này, tùy thuận giáo huấn của Phật Bồ tát, chúng ta không cần nhiều, chỉ một câu khi Đức Phật khai ngộ là được, câu nào? “*Kì lạ thay, kì lạ thay! Tất cả chúng sanh đều có trí huệ đức tướng Như Lai, chỉ vì vọng tưởng chấp trước mà không thể chứng đắc*”. Chúng ta có muốn làm theo câu này không? Có muốn không? Muốn nhé. Quý vị không muốn thì tôi sẽ không giảng nữa. Có muốn không? (Muốn ạ!). Quý vị đều nhập định cả rồi sao? Lần sau tôi sẽ đem theo 1 cái khánh, khi nào đặt câu hỏi thì sẽ “*Beng...*”. Nói mọi người nghe, lão cư sĩ Hoàng Niệm Tổ nói, tất cả các pháp mà Thích Ca Mâu Ni Phật đã thuyết trong 49 năm đều là từ câu này mà lưu xuất, tất cả các pháp đã thuyết trong 49 năm, sau cùng vẫn sẽ quay về câu này. Vì vậy câu này là ngọn nguồn của đại giáo, là gốc của vạn pháp, tất cả kinh luận đều là chú giải cho câu nói này. Thật ra câu nói này đã giải được tất cả phiền não của chúng ta, cũng đã giải được phiền não của huynh trưởng Mã lúc này. Quý vị thật sự tin tưởng tất cả chúng sanh đều có trí huệ đức tướng Như Lai thì quý vị còn vì chuyện mình có phiền não mà ngồi đó u sầu nữa không? “*Bổn giác bổn hữu, bất giác bổn vô*” (Bản giác vốn hằng có, bất giác vốn là không), lại thấy câu “*Chỉ vì vọng tưởng*

chấp trước mà không thể chứng đắc”, mình không thể tiếp tục tùy thuận vọng tưởng phân biệt chấp trước được nữa, những vọng tâm này đang chà đạp bản thân mình, khiến mình luân hồi oan uổng, không làm nữa!

Vậy nên có 1 lần tôi ngồi đối diện với Xuân Hoa, tôi đã hỏi cô ấy 1 câu *“Xuân Hoa Thu Nguyệt khi nào mới dứt?”*. Sau đó tôi lại nói tiếp 1 câu với cô ấy: *“Sở tác dĩ biện, bất thọ hậu hữu”* (việc cần làm đã làm xong, không còn thọ thân sau nữa), câu này có nghĩa là không luân hồi nữa, đời này phải liễu thoát sanh tử, phải đến thế giới Tây phương Cực lạc. Cho nên sau này quý vị tên là Trầm Định được rồi (tên mới), nếu như tên Xuân Hoa thì phải nhớ đến câu *“Sở tác dĩ biện, bất thọ hậu hữu”* (việc cần làm đã làm xong, không còn thọ thân sau nữa).

Câu này đã nói đến phiền não căn bản của chúng ta, tức là ngu si, trọng tâm của ngu si là nghi ngờ, học được câu này rồi, không nghi ngờ chính mình, cũng không nghi ngờ tất cả chúng sanh, trừ phi quý vị không tin theo lời Đức Phật đã nói. Thật sự tin rồi, tâm cảnh sẽ khác đi, *“Tin vi đạo nguyên công đức mẫu”* (Niềm tin là cội nguồn của đạo, là mẹ của các công đức), rất nhiều thiện căn của chúng ta đều vì khởi lên tín tâm này mà được hiển lộ. Tự thọ dụng, không chà đạp bản thân mình; tha thọ dụng, nhìn thấy mỗi một người đều sót ruột thay cho họ. Cũng giống như quý vị nhìn thấy 1 người, vốn dĩ anh ta là con của tì phú, tiền bạc được giấu dưới gầm giường nhà anh ta, nhưng anh ta không biết, quý vị biết, anh ta còn phải đi ăn xin *“Người tốt bụng ơi, cho tôi 1 xu đi”*. Sau đó quý vị biết được thì quý vị sẽ làm gì? Quý vị mau chóng nói với anh ta, luôn có tâm thành tựu người khác, không có tâm niệm gì khác. Cho nên câu này là ngọn nguồn của vạn pháp, là gốc rễ của đại giáo.

Vì vậy gặp được ngày Phật đản, cũng là nhắc nhở chúng ta, không được chà đạp Phật quả có được do Đức Thích Ca Mâu Ni Phật đã hành Bồ tát đạo từ vô lượng kiếp đến nay để thành tựu chúng ta, để hộ niệm chúng ta, không thể nào khiến ngài đến đây 8000 lần oan uổng, đời này nhất định phải nghe theo lời ngài nói, tuyệt đối luôn ghi nhớ câu nói này trong tâm. Do vậy lúc này lời nói của chúng ta sẽ không có sự chỉ trích, lời nói chỉ còn sự tin tưởng, chỉ còn sự thông cảm, chỉ còn sự thấu hiểu, chỉ còn thiện xảo phương tiện. Quý vị nói *“Tôi đã nói với anh ta rất nhiều lần rồi, anh ta không nghe”*, như vậy là tâm nghi ngờ của quý vị lại khởi lên rồi, tất cả chúng sanh đều có trí huệ đức tướng Như Lai. Cho nên lại có 1 câu tục ngữ nói rằng *“Chỉ có người thầy không biết dạy, không có học trò nào không dạy được”*.

Thứ hai, quan niệm tâm thái học tập của chúng ta tức là thật thà, nghe lời, thật làm. Thứ ba, thánh học là nội học, quan niệm này rất là quan trọng. Chúng ta tiếp xúc với tất cả kinh điển, tiếp xúc với tất cả mọi người sự vật, đều biến thành cái gì? Thiện Tài Đồng Tử, liền quay vào trong quan sát thì sẽ có điều thọ dụng. Tiếp theo, điều thứ tư, học tập thì phải chủ động, không được bị động. Cho nên “Luận Ngữ” có nói: “*Bất viết: “Như chi hà, như chi hà” giả, ngô mạt như chi hà dã dĩ hĩ*” (Người nào không tự hỏi: “Làm sao đây, làm sao đây?” thì ta chẳng biết dạy bảo kẻ ấy thế nào nữa). “*Ngô mạt như chi hà dã dĩ hĩ*” (thì ta chẳng biết dạy bảo kẻ ấy thế nào nữa), dịch thành ngôn ngữ hiện đại tức là ta cũng hết cách với họ. Có nghĩa là khi quý vị có thái độ này rồi thì Khổng Tử mới có cách dạy chúng ta. Câu “*Như chi hà, như chi hà*” (Làm sao đây, làm sao đây?) tức là chúng ta rất chủ động, phải làm thế nào? Phải làm sao đây? Phải thâm nhập thế nào đây? Phải giải quyết vấn đề sao đây? Ví dụ chúng ta đến thỉnh giáo thượng sư, quý vị không thể lần nào cũng muốn nghe đáp án. Vấn đề này trước tiên mình phải tự tư duy đã, mình sẽ làm thế nào? Tâm lý tư duy của quý vị phải hiển bày ra trước, và thượng sư của quý vị rất có kinh nghiệm, ngài sẽ có thể lập tức chỉ đạo quý vị, quý vị liền có thể được nâng cao. Nếu ngài không biết được, không hiểu được tình hình tâm lý của quý vị thì ngài sẽ không cách nào chỉ đạo được.

Tiếp đó, trong sự chủ động này còn có một điều mà Phật môn rất nhấn mạnh, chủ động đối trị với phiền não tập khí của mình, quý vị không thể mãi buông lơi chúng, “*Nhất nhật vô thường đáo, phương tri mộng lý nhân*” (Một mai vô thường đến, mới biết người trong mộng), sẽ bị những tập khí đó lôi đi luân hồi. Cho nên tinh thần lục độ đều là chủ động, bố thí độ cái gì? Tham lam bủn xỉn. Nhẫn nhục đối trị sân hận, thiên định đối trị giải đãi, đó đều là sự đối trị.

Điểm thứ 5, phải bền chí, bền chí là gốc để thành công. Trong giáo huấn của lão cư sĩ Hạ Liên Cư đã nêu lên tinh thần của “Kinh Hoa Nghiêm”, đem việc tu hành của chúng ta ví với việc xoay que củi lấy lửa. Quý vị muốn xoay củi lấy lửa thì khi nào mới được buông tay? Muốn lấy được lửa, ngọn lửa này tượng trưng cho điều gì? Trí huệ. Vẫn chưa có lửa, mỗi tay quá, ngừng lại một chút, ngừng lại; tiếp tục, lại mỗi nữa, ngừng lại; “*Lửa chưa có đã buông tay*”, nghỉ tay, ngừng lại đến mấy lần, “*thế lửa theo đó mà tắt, người giải đãi cũng vậy*”. Tu hành không được giải đãi, phải làm thật, không được giải đãi. Hơn nữa sự bền chí này còn phải có nghị lực, thậm chí là sự bền chí này còn nhất định phải tu đến thế nào? Cứu cánh. Tu đến khi tánh đức hiển lộ, không thể mới được chút ít liền thỏa mãn, đó lại là một tâm thái tu học sai lầm, tức là cảm thấy mình như vậy đã là tốt lắm rồi.

Vì vậy Thang vương có một câu nói vô cùng hay, là then chốt đối với việc tu học của chúng ta “*Cầu nhật tân, nhật nhật tân, hựu nhật tân*” (trở thành con người mới, ngày ngày đổi mới, lại càng phải mới nữa). “*Cầu nhật tân*” (trở thành con người mới) tức là hạ quyết tâm, đời này mình nhất định phải thành tựu, mình không muốn luân hồi nữa, đó là ý nghĩa của “*Cầu nhật tân*” (trở thành con người mới). Mình cũng muốn làm Phật, giống như đại sư Lục tổ đến gặp Ngũ tổ, Ngũ tổ hỏi “*Ngươi đến đây làm gì?*”, “*Con đến cầu làm Phật*”, “*cầu nhật tân*” (trở thành con người mới). “*Nhật nhật tân*” (ngày ngày đổi mới), mỗi ngày đều phải có sự tiến bộ, không dễ dàng thỏa mãn. “*Hựu nhật tân*” (lại càng phải mới nữa), nhắc nhở chúng ta không được đứt gánh giữa đường, nhất định phải bền chí. Cho nên quý vị xem trong “Luận Ngữ” lại nói: “*Tri chi giả bất như hiếu chi giả, hiếu chi giả bất như lạc chi giả*” (Người biết không bằng người thích, người thích không bằng người vui). Vì thế đạo đức học vấn càng sâu sắc thì ý vị càng đượm nồng, chúng đều sâu vô đáy và rộng vô biên, không thể nào dễ dàng thỏa mãn.

Thứ 6, không được tự trối chân mình. Điều này thật ra cũng là điều vừa mới nói, tất cả chúng sanh đều có trí huệ đức tướng Như Lai, chúng ta không tin câu này, nghi ngờ bản thân mình, mình không làm được. Vậy nên trong “Luận Ngữ” Nhiễm Cầu có nói: “*Phi bất duyệt Tử chi đạo, lục bất túc dĩ*” (Không phải con không thích đạo của thầy, chỉ tại sức con không đủ để theo). Khổng Lão Phu Tử liền nhắc nhở ông: “*Lục bất túc giả, trung đạo nhi phế*” (Kẻ không đủ sức, giữa đường bỏ dở), kẻ không đủ sức là giữa đường bỏ dở, không đi tiếp được, hết sức rồi, bây giờ ngươi còn chưa đi, “*kim như họa*”, phá vỡ sự chấp trước tự trối chân mình. Khổng Tử đã biểu diễn cho chúng ta, không ngừng nâng cao cảnh giới, “*Tam thập nhi lập, tứ thập nhi bất hoặc, ngũ thập nhi tri thiên mệnh, lục thập nhi nhĩ thuận, thất thập nhi tàng tâm sở dục, bát dư cử*” (Ta 30 tuổi có thể tự lập; 40 tuổi không còn mê hoặc; 50 tuổi biết được mệnh trời; 60 tuổi tai biết điều phải trái; đến 70 tuổi tâm theo ý mình, nhưng chẳng có điều gì trái khuôn phép). Cho nên sư trưởng chúng ta, người ta hỏi ngài “*Tại sao ngài học Phật*”, quý vị xem câu trả lời của sư trưởng “*Không ngừng nâng cao cảnh giới của mình*”.

Thứ 7, Thiện Tài Đồng Tử 53 lần tham vấn, chỉ có mình là học sinh. Đây là 1 tâm thái rất quan trọng.

Đã quá giờ rồi, hôm nay xin trao đổi với mọi người đến đây trước. Cảm ơn mọi người. A Di Đà Phật!

Nguyện đem công đức này
Trang nghiêm Phật Tịnh độ
Trên đền bốn ơn nặng
Dưới cứu khổ ba đường
Nếu có kẻ thấy nghe
Đều phát lòng Bồ đề
Hết một báo thân này
Cùng sanh về Cực Lạc